

Socialutskottets betänkande 2020/21:SoU31

Avgift för intyg om godkänd bastjänstgöring

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i patientsäkerhetslagen.

De lagändringar som utskottet tillstyrker innebär att det ska kunna tas ut en avgift för att utfärda ett intyg för godkänd bastjänstgöring för läkare. Regeringen, eller den myndighet som regeringen utser, ska få möjlighet att meddela föreskrifter om den praktiska tjänstgöringen (allmäntjänstgöring) för läkare under en övergångsperiod.

Sedan tidigare är det beslutat att kravet i patientsäkerhetslagen på att en läkare ska genomgå allmäntjänstgöring för att få legitimation tas bort den 1 juli 2021. I stället förlängs läkarutbildningen och blir legitimationsgrundande. Under en övergångsperiod kommer dock kravet på allmäntjänstgöring att finnas kvar för vissa läkare. Socialstyrelsen utfärdar mot avgift bevis om legitimation för olika vårdyrken, inklusive läkare, samt bevis om specialistkompetens för läkare. I och med att godkänd bastjänstgöring för läkare kommer att bli ett krav för att kunna bli specialist behöver det kunna utfärdas intyg om godkänd bastjänstgöring. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

Behandlade förslag

Proposition 2020/21:177 Avgift för intyg om godkänd bastjänstgöring.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

Utskottets överväganden5

 Avgift för intyg om godkänd bastjänstgöring.....5

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....7

 Propositionen7

Bilaga 2

Regeringens lagförslag8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Avgift för intyg om godkänd bastjänstgöring

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:177.

Stockholm den 27 maj 2021

På socialutskottets vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Acko Ankarberg Johansson (KD), Kristina Nilsson (S), Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M), Mikael Dahlqvist (S), Sofia Nilsson (C), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Yasmine Bladelius (S), Dag Larsson (S), Lina Nordquist (L), Christina Östberg (SD), Nicklas Attefjord (MP), Pia Steensland (KD), Mats Wiking (S), Ulrika Jörgensen (M), Clara Aranda (SD) och Maj Karlsson (V).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2020/21:177 Avgift för intyg om godkänd bastjänstgöring. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Utskottets överväganden

Avgift för intyg om godkänd bastjänstgöring

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag som innebär att det ska kunna tas ut en avgift för att utfärda ett intyg för godkänd bastjänstgöring för läkare. Regeringen, eller den myndighet som regeringen utser, ska få möjlighet att meddela föreskrifter om den praktiska tjänstgöringen (allmäntjänstgöring) för läkare under en övergångsperiod.

Propositionen

I propositionen föreslås att det ska införas två nya bemyndiganden i 4 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659), förkortad PSL. Det ena bemyndigandet ger regeringen en möjlighet att besluta om att ta ut en avgift för att utfärda intyg om godkänd bastjänstgöring. Det andra bemyndigandet ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer en möjlighet att meddela föreskrifter om den praktiska tjänstgöringen (allmäntjänstgöring) för läkare.

Förslaget att det ska införas en rätt för regeringen att meddela föreskrifter om att ta ut en avgift för att utfärda intyg om godkänd bastjänstgöring har sin grund i den nya regleringen av läkarnas specialiseringstjänstgöring som träder i kraft den 1 juli 2021. Sedan tidigare är det beslutat att kravet i 4 kap. 1 § PSL på att en läkare ska genomgå praktisk tjänstgöring för att få legitimation som läkare tas bort den 1 juli 2021. Under en övergångsperiod kommer dock detta krav att finnas kvar för bl.a. de läkare som avlägger läkarexamen enligt bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100) i lydelsen före den 1 juli 2019. Förslaget om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om allmäntjänstgöring gör det möjligt att för tid efter den 1 juli 2021 meddela sådana föreskrifter för de läkare som under övergångsperioden omfattas av ett sådant krav på praktisk tjänstgöring. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

Tillkännagivande om bastjänstgöring på Åland

I betänkande 2018/19:SoU5 Bastjänstgöring för läkare föreslog utskottet att riksdagen skulle rikta ett tillkännagivande till regeringen om att säkerställa att utbildningssamarbetet med Åland kan fortsätta och att det blir möjligt för läkare att genomföra sin bastjänstgöring på Åland på likvärdiga villkor som i Sverige. Riksdagen följde utskottet (rskr. 2018/19:50). Utskottet anförde följande (s. 13):

Avtalet mellan Akademiska sjukhuset i Uppsala och Ålands hälso- och sjukvård gör det möjligt för studenter med svensk läkarexamen att genomföra sin allmäntjänstgöring på Åland. Utskottet delar motionärernas uppfattning att det vore olyckligt om det utbytet skulle upphöra genom den förestående reformeringen av läkarutbildningen. Regeringen bör därför säkerställa att utbildningssamarbetet med Åland kan fortsätta och att det blir möjligt för läkare att genomföra sin bastjänstgöring på Åland på likvärdiga villkor som i Sverige. Riksdagen bör ställa sig bakom det som utskottet anför och tillkännage detta för regeringen. Motion [...] bör bifallas.

Regeringen anser i propositionen att tillkännagivandet är slutbehandlat och anför följande (s. 5):

Regeringen gav Socialstyrelsen i uppdrag 2019 att ta fram myndighetsföreskrifter för läkarnas specialiseringstjänstgöring där bastjänstgöring införs som en inledande tjänstgöringsdel. Föreskriften skulle utarbetas i enlighet med det som anges i propositionen Bastjänstgöring för läkare (prop. 2017/18:274). Socialstyrelsen gavs även i uppdrag att säkerställa att bastjänstgöring ska kunna genomföras på Åland på likvärdiga villkor som i Sverige. Socialstyrelsens förslag till nya föreskrifter och allmänna råd har remitterats till Ålands landskapsregering som inte har haft några invändningar på förslagen. Socialstyrelsen har även samrått med Ålands landskapsregering och Akademiska sjukhuset i Region Uppsala då dessa samarbetar kring den allmäntjänstgöring som svenska läkare genomför på Åland i dagsläget. Socialstyrelsen redovisade sitt uppdrag den 31 mars 2020 och av redovisningen framgår att Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2021:8) om läkarnas specialiseringstjänstgöring som beslutades den 26 januari 2021 varken förhindrar eller försvårar ett fortsatt utbildningssamarbete mellan svensk och åländsk hälso- och sjukvård. Detsamma gäller för de förordningsändringar som har gjorts med anledning av införandet av bastjänstgöringen. Det är således möjligt för svenska läkare att genomföra bastjänstgöring på Åland. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförts i propositionen bör anta regeringens lagförslag. Utskottet har inget att invända mot regeringens redovisning av tillkännagivandet om bastjänstgöring på Åland.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

*Proposition 2020/21:177 Avgift för intyg om godkänd
bastjänstgöring:*

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen
(2010:659).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs i fråga om patientsäkerhetslagen (2010:659)

dels att 4 kap. 12 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 4 kap. 11 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

11a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken praktisk tjänstgöring (allmän-tjänstgöring) som krävs för att få legitimation som läkare.

12 §

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för prövning av ansökan om legitimation och annan behörighet.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för prövning av ansökan om

- legitimation och annan behörighet, och
- intyg om godkänd bastjänstgöring.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.